

KALVEBOD MILJØCENTER

Udviklingsplan 2009-2014

Juli 2009

UDKAST

Kalvebod Miljøcenter
Udviklingsplan for 2009 - 2014
Oplag: 75 stk.

ISBN:

Rapporten er udarbejdet af Kalvebod Miljøcenter og Center for Park og Natur i samarbejde med Tårnby Kommune

Projektledelse: Kim Larsen, Center for Park og Natur

Følgegruppe: Jens Nejrup og Julie Katrine Jensen, Kalvebod Miljøcenter samt Ole Suadicani, Center for Park og Natur

Kort: PB Landskab

Trykt af: XX

Indholdsfortegnelse:

Forord	4
1. Indledning	5
2. Principper for anlæg, artsvalg og pleje af arealerne	7
3. Status for de enkelte delområder	9
4. Aktiviteter i de enkelte delområder i den kommende planperiode	13
5. Offentlighedens færdsel i området	15
6. Baggrundsmateriale	16

BI LAG:

Bilag 1: Oversigtskort	17
Bilag 2: Kort over behandlingsanlæggenes placering	18
Bilag 3: Nuværende og fremtidige beplantninger	19

Forord

Denne Udviklingsplan for Kalvebod Miljøcenter (også kaldet KMC) gælder for perioden juli 2009- juli 2014. Planen er udarbejdet i henhold til § 15 i Overfredningsnævnets afgørelse af 14. november 1990 om "fredning af Kalvebodkilen i Københavns, Tårnby og Hvidovre Kommune". Heri fastsættes, at der skal udarbejdes 5-årige planer for området. Planen skal redegøre for plejeforanstaltninger og anlægsarbejder i perioden.

Planen ligger tillige inden for de rammer, der beskrives i Kommuneplaner for Tårnby og København samt rammerne i Københavns Kommune Lokalplan 238.

Planen berører kun kort arealernes forhistorie og opbygning, da dette allerede er beskrevet i de tidligere udviklingsplaner. Disse kan rekvireres ved henvendelse til Kalvebod Miljøcenter.

Udviklingsplanen er udarbejdet i samarbejde med Tårnby Kommune. Arbejdet er kvalificeret af et Parkbrugerråd bestående af områdets interessenter herunder bl.a. lokaludvalg, Tårnby Kommune, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening og Dansk Botanisk Forening, som alle er høringsberettiget efter fredningen. Den har efterfølgende været forelagt til kommentering i Det Grønne Råd i København. Planen er endeligt vedtaget i Teknik- og Miljøudvalget i Københavns Kommune samt i Tårnby Kommune. Der skal her lyde en tak for især Parkbrugerrådets indsats. Parkbrugerrådets sammensætning samt nærværende plan vil kunne findes på Københavns Kommunes hjemmeside www.kk.dk i løbet af 2009.

1 Indledning

Kalvebod Miljøcenter (KMC) er beliggende på Vestamager. KMCs areal er ca. 4 km langt og afgrænses mod nord af Sjællandsbroen, mod vest af Kalvebodløbet og mod øst og syd af Amagermotorvejen og Kalvebod-broen til Avedøre. Arealet udgør lige godt 100 ha, hvoraf størstedelen ligger i Københavns Kommune, mens de sydligste 3 ha ligger i Tårnby Kommune. Disse 3 ha var tidligere ejet af staten og blev forvaltet af Jægersborg Statsskovdistrikt. Ved udgangen af 2008 overtager Københavns Kommune ejerskabet af de 3 ha, der ligger i Tårnby Kommune. Denne udviklingsplan er således en fælles plan vedtaget af Københavns Kommune og Tårnby Kommune.

Kalvebod Miljøcenter ligger på inddæmmet areal. Arealet er inddæmmet i årene umiddelbart efter 2. Verdenskrig. Arealet ligger i dag 1 meter under havets overflade og holdes tørt ved bortpumpning af vand. Området har tidligere været brugt til militært øvelsesterræn, men blev i 1984 åbnet for offentligheden.

I dag anvendes området primært til diverse anlæg til behandling og deponering af jord og affald. Af hensyn til lufthavnen er der i fredningen indføjet en bestemmelse om, at der kun må behandles ikke-spiseligt affald på arealerne. Anvendelsen af arealerne sker for så vidt muligt under hensyntagen til rekreative og biologiske interesser.

Etablering af de rekreative områder sker løbende i takt med at deponierne afsluttes. Eksempelvis er promenaden langs med Kalvebodløbet og området nord for Øresundsbanen allerede overgået til rekreative arealer. Tidspunktet for den endelige ibrugtagning af hele området til rekreativt område afhænger af de tilførte affalds- og jordmængder, men vil ligge udenfor nærværende planperiode.

1.1 Administrative forhold

KMC ejes og drives af Center for Miljø, Københavns Kommune, og plejemyndigheden er for størstedelen tillagt Københavns Kommune. For de sydligste 3 ha er Tårnby Kommune plejemyndighed. De 3 ha i Tårnby Kommune er er tilkøbt siden sidste plan og vil fremover indgå i Udviklingsplanerne på lige fod med de øvrige arealer.

I Københavns Kommunes Kommuneplan (2005) står, at "Området kan anvendes til affaldsdeponering og tilhørende genanvendelses- og sorteringsanlæg med henblik på endelig anvendelse til rekreative formål, herunder kolonihaver". I Tårnby Kommunes Kommuneplan er de 3 ha beliggende i Tårnby Kommune udlagt til deponeringsanlæg.

Området er fredet i henhold til Overfredningsnævnets afgørelse af 14. november 1990 om "Fredning af Kalvebodkilen i Københavns, Tårnby og Hvidovre Kommuner". Også Fredningen fastsætter, at området må anvendes til deponering og efterbehandling af ikke-spiseligt affald, og at de dertil nødvendige anlæg må etableres.

Ligeledes fremgår det af Fredningen, at den rekreative anvendelse af KMC skal fastsættes i planer, der gælder for en periode på højst 5 år. Planerne skal redegøre for de plejeforanstaltninger og anlægsarbejder, der gives hjemmel til at udføre, ligesom planen skal beskrive de eventuelle ændringer, der måtte være i almenhedens adgangsrret.

Udviklingsplanen er herudover koordineret med Lokalplan 238 for den rekreative anvendelse af KMC, og indebærer således etablering og pleje af beplantninger, der dels vil være midlertidige, mens området anvendes til affaldsbehandling og deponering, og dels blivende i forbindelse med den permanente rekreative anvendelse.

Kalvebod Miljøcenter ligger i landzone, og anlæggene kan etableres uden zonetilladelse i henhold til Planlovens § 35, stk.1, jf. § 36, stk.1, nr.5.

I Bekendtgørelsen af 25. maj 1994 om afgrænsning og administration af EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder er den nordlige del af Vestamager og KMC udtaget af EU-fuglebeskyttelsesområdet, der ellers omkranser KMC.

Hele området syd for jernbanen ligger indenfor strandbeskyttelseslinien for Kalveboderne.

Det fremgår dog af Strandbeskyttelseskommisionens afgørelse af 19. januar 2000, at den midlertidige arealanvendelse vil kunne foregå i overensstemmelse med lokalplanen uden nødvendighed for dispensation fra Strandbeskyttelseslinien. En del af området ligger endvidere indenfor skovbeskyttelseslinien for Fasanskoven øst for Amagermotorvejen.

Endelig er der et botanisk interesseområde på KMCs arealer, der er omfattet af de generelle beskyttelsesbestemmelser i Naturbeskyttelseslovens § 3.

2 Principper for anlæg, artsvalg og pleje af arealerne

Voldkronerne vil indgå i den fremtidige overflade på arealet efter endt opfyldning. Derfor er mange af bevoksningerne på voldkronerne blivende bevoksninger, mens beplantningen på indersiden af voldene er midlertidig. Bevoksningerne på ydersiderne af voldene er også blivende, men skal holdes i en begrænset højde.

Følgende plantemateriale anvendes ved tilplantninger:

Plantenavn	Latinsk navn	Plantestørrelse
Bævreasp	Populus tremula	60-100 cm
Rød-el	Alnus glutinosa	60-100 cm
Stilk-eg	Quercus robur	50-80 cm
Fugle-kirsebær	Prunus avium	60-100 cm
Skov-æble	Malus silvestris	50-80 cm
Engriflet hvidtjørn	Crataegus monogyna	60-100 cm
Almindelig røn	Sorbus aucuparia	60-100 cm
Hunde-rose	Rosa canina	50-80 cm
Slåen	Prunus spinosa	50-80 cm

Følgende plantemateriale har været anvendt før 2005 ved tilplantninger:

Plantenavn	Latinsk navn
Landevejs-poppel	Populus x canadensis cv. serotina
Vinter-eg	Quercus petraea

Følgende plantearter findes i det botaniske interesseområde dels som store træer * og dels som rødlistede urter # :

Plantenavn	Latinsk navn
* Vorte-birk	Betula pendula
* Contorta-fyr	Pinus contorta
* Rød-el	Alnus glutinosa
# Eng-skær	Serratula tinctoria
# Strand-nellike	Dianthus superbus
# Kødfarvet gøgeurt	Dactylorhiza incarnata

Voldene tilplantes i takt med at de er færdig-etablerede. Ved tilplantning er der fra 2005 kun anvendt hjemmehørende arter. På indersiden af voldene tilplantes således med midlertidig beplantning af bævreasp og el. På voldkronerne blandes eg med fugle-kirsebær og her anvendes el som ammetræ. På skråningerne ud mod motorvejen anvendes en blanding af træer og buske (el, æble, hvidtjørn, røn, rose og slåen).

Der udføres mere intensiv pleje på beplantningerne frem til minimum tre år efter etableringen. Plejen består af slåning af uønsket vegetation i bevoksningerne i maj, august og oktober. Ligeledes udføres der i hvert af de 3 første år i oktober vildtafværgning med påføring af duftstoffer. Herefter forventes bevoksningerne at kunne klare sig selv.

For de blivende bevoksninger af eg/fugle-kirsebær/el gælder, at tyndingens primære formål er at sikre egen de bedst mulige vækstvilkår, derefter at sikre rimelige forhold for kirsebær-træerne. Derfor vil tyndingen primært ske ved at fjerne rød-el, der generer kronerne af ege- og kirsebærtræer. Derefter tyndes kirsebær og andre træ/buskarter, der generer egetræerne. Endelig fjernes den ringeste eg, når to egetræer vokser ind i hinanden.

De første tyndinger udføres ved træhøjder på 3 - 5 meter, alt efter hvor tæt planterne står i de pågældende partier. Der tyndes ikke hårdere, end at kronerne igen kan vokse sammen inden for et par år.

På udvendige skråninger med flere slags træer og buske gælder det på tilsvarende vis om at fremme egetræerne ved at nedskære buske og træer, der generer egetræernes kroner.

Der tyndes dog først på skråningerne, når beplantningerne er ret tætte af hensyn til at få et godt mikroklima på skråningerne, hvor der er ellers kan være ret vindblæst. Der tyndes, inden planterne gror så meget sammen, at kronerne ødelægges, og de nedre grene begynder at gå ud.

Samtlige Poppelplantninger holdes som forholdsvis tætte plantninger med kronesammenfald. Der tyndes således først når kronen er vokset så meget ind i nabotræet, at det giver mange visne grene. Her fjernes max 20 % af træerne i hver tynding.

3 Status for de enkelte delområder

I Lokalplan 238 er området inddelt i 5 delområder. Denne opdeling fastholdes for nemheds skyld i nærværende Udviklingsplan. Delområde IV er dog i praksis funktionsopdelt, hvorfor det her er underinddelt i to delområder: IV A og IV B. De 3 ha beliggende i Tårnby Kommune er indlemmet i delområde IV. Inddelingen fremgår af kortmaterialet i bilag 1 og 2.

3.1 Delområde I

Delområdet omfatter arealet umiddelbart nord og syd for Øresundsbanen. Nord for banen ligger et allerede opfyldt område, der i dag er rekreativt område. Her er der etableret udsigtshøj og grillpladser. På volden mod motorvejen er der plantet en blanding af eg, fugle-kirsebær og el i 2000.

Udkig fra udsigtshøjen over det rekreative område ind mod Sydhavnen

Syd for banen er området delt i to. Den del, der ligger længst mod vest, er også færdig-opfyldt og indrettet til fårefold. Her går får størstedelen af året. Den østlige del er indrettet som fungerende jorddepot. På voldene ud mod motorvejen er der i 1999 plantet el og poppel.

3.2 Delområde II

Delområde II dækker et stort område, der for størstedelen indeholder diverse behandlingsanlæg:

- et anlæg for behandling af bygge- og anlægsaffald
- et anlæg til rensning af olieforurenede jord

- et komposteringsanlæg
- et jordkarteringsanlæg

Behandlingsanlæggene skærmes mod Dæmningsvej og Amagermotorvejen af jordvolde. Ligeledes adskilles de enkelte behandlingsanlæg af volde. Voldene er tilplantede for at skærme anlæggene yderligere. Voldene ud mod Dæmningsvej er tilplantede med landevejs-poppel i 1996. På arealerne mellem voldene og Dæmningsvej er der i samme år plantet skiftevis områder med eg/el/fugle-kirsebær og områder med poppel. Bevoksningerne er nu sluttede (kronerne når hinanden), og de er tyndet i vinteren 2008.

Landevejs-poplar langs med Dæmningsvej

Voldene mellem anlæggene er tilplantede i takt med, at voldene er blevet færdigetableret. De første volde er tilplantede i 1999, mens de 2 sydligst beliggende tværvolde er tilplantede i 2005.

Volden mod Amagermotorvejen er også tilplantede i takt med, at de er færdigetablerede. Den nordligste del er tilplantede i 1999.

Stykket ud for jordkarteringsanlægget er tilplantede ultimo 2008. Alle volde er tilplantede undtagen indersiden af den allernordligste del af motorvejsvolden.

3.3 Delområde III

Området er udlagt til modtageområde for kommende deponi, men anvendes midlertidigt til komposteringsanlæg. Mod syd afgrænses arealet af Fasanskovvej. Langs Fasanskovvej er der plantet en skærmende bevoksning af el, fugle-kirsebær og eg. Volden mod Amagermotorvejen er tilplantede ultimo 2006.

3.4 Delområde IV

Volden mod Dæmningsvej er tilplantet i 2001, og der er efter-udbedret i 2006, for at gøre beplantningen mere komplet. Den nordligste del af motorvejsvolden er tilplantet i 2003/2004. Resten af volden er under anlæggelse.

Området har undergået store forandringer de seneste år. I område IV B er der syd for slaggepladsen etableret et nyt anlæg, der skal anvendes til midlertidigt oplag af brændbart affald. I område IV A er der i forbindelse med klargøring af arealet til nyt jorddepot ryddet opvækst og drænet. Dette i første omgang for at give plads til de geotekniske undersøgelser, som har været nødvendige, samt for ammunitionsrydning af det gamle skydeområde. De 3 ha beliggende i Tårnby er urørte.

3.5 Delområde V

Det botaniske interesseområde udgør et areal på ca. 40 x 400 meter. Området gennemløbes på langs af en grøft. I grøftens nærhed er der relativt fugtigt, og der gror tagrør og el. Resten af området er mere eng-/overdrevspræget med spredte fyrre- og birketræer. Der er lavet floraregistreringer i 1991, 1995, 1996, 1998, 1999 og 2005. Der er registreret 137 arter på det ellers ret begrænsede areal. Nogle af arterne er temmelig sjældne. Således er der en stor forekomst af eng-skær og strand-nellike, ligesom der er registreret en mindre bestand af kødfarvet gøgeurt. Den del af området, der ligger syd for vejen, er heget og afgræsses i vinterperioden af får. Fåre-græsningen er i vinteren 2005 og 2008 suppleret med en manuel udtynding i vedplanter for at bibeholde eng-/overdrevspræget. I vinteren 2006 er der ligeledes slået tagrør, da de breder sig til de tørrere dele af arealet.

Det botaniske interesseområde bibeholdes i sit delvist åbne præg ved at blive afgræsset af får

4 Aktiviteter i de enkelte delområder i den kommende planperiode

4.1 Delområde I

Det åbne udtryk i området nord for Øresundsbanen bibeholdes ved at området græsses af får dele af året. Afgræsningen suppleres med maskinel slåning.

Syd for banen vil Klasse 4 depotet fortsat være fungerende jorddepot. Græsarealerne, der er indrettet som fårefolde, vil fortsat blive benyttet til dette.

4.2 Delområde II

På den nordligste del af motorvejsvolden plantes der en blanding af busk-arter på indersiden af volden. Blandingen vil være tilsvarende den blanding af buskarter, der traditionelt plantes på ydersiden. Dette afviger fra de generelle retningslinier: De farverige busk-arter anvendes her, fordi det er den vold, samtlige besøgende og ansatte umiddelbart har udsigt til. Samtidig er der behov for at anvende arter, der ikke bliver for høje. Dette skyldes, at der på voldkronen er etableret et solcelle-anlæg, som beplantningen ikke må skygge for. Denne beplantning er midlertidig.

Resten af voldene i området er allerede tilplantede, og der skal derfor ikke plantes yderligere i den kommende planperiode. De volde i området, der er tilplantet inden for de seneste 3 år, plejes som det angives under de generelle retningslinier for pleje.

4.3 Delområde III

Som for delområde II gælder, at alle volde er etablerede og tilplantede. De, der er tilplantede inden for de seneste 3 år, plejes efter de gældende retningslinjer. De øvrige forventes at kunne klare sig uden pleje.

4.4 Delområde IV

Jord-deponeringsanlægget i delområde IV A dækker et areal på ca. 14 ha. Depotet slutafdækkes successivt. Der afsluttes med 1 meter ren jord, hvoraf minimum de 20 øverste cm er vækstmuld. Umiddelbart efter slutafdækningen vil arealet blive tilsået med græs. I den nordvestlige del af området vil der blive plantet et areal til, som skal være en del af det kommende rekreative område, som det er beskrevet i Lokalplan 238. Der plantes en blanding af eg, fugle-kirsebær og el.

Arealet vil efter slutafdækningen følge koterne beskrevet i Lokalplanen. Det vil således skråne fra Selinevej og ud mod Dæmningsvej. Arealet vil få karakter af en slette. Det afskærmes fra de aktiviteter, der foregår på den anden side af Selinevej ved, at der anlægges en midlertidig vold langs med Selinevej. Denne tilplantes med bævreasp. Foran volden ud mod sletten plantes et par rækker af blivende træer (el, fugle-kirsebær, eg).

Der kan åbnes op ud mod vandet, ved at der fældes ca. 20 meter brede bæltter af den nuværende beplantning langs med Dæmningsvej. Beplantningens udbredelse på KMC ved planperiodens udgang med dette tiltag fremgår af bilag 3.

Volden langs med Amagermotorvejen tilplantes i takt med at volden færdigetableres.

For de ca. 3 ha, beliggende i Tårnby Kommune, gælder, at den østligste del vil blive en del af deponeringsanlæg. I den vestligste del kan der anlægges en mindre sø.

4.5 Delområde V

I det botaniske interesseområde er det overordnede formål at sikre, at området ikke gror til. Dette gøres for at bevare arts-rigdommen samt sikre bestandene af tre sjældne eng-og kærplanter på arealet. Derfor vil der også i den kommende planperiode gå får på arealet. Fårene er ikke i området fra 1. maj til medio september for at skåne de sjældne arters blomstring. I det omfang fårene ikke kan holde tagrør og vedplanter tilbage, anvendes manuel slåning. Herudover foretages en udtynding i træerne på arealet.

5 Offentlighedens færdsel i området

Ad Dæmningsvej kan cyklister og gående bevæge sig til og fra København samt langs med diget under Kalvebod Bro til og fra Kalvebod Fælled i Tårnby samt broen til Hvidovre. Der slås græs på diget langs Dæmningsvej, og i sommerperioden stilles der borde og bænke op til de besøgende.

Fra Dæmningsvej er der yderligere to forbindelser med det resterende Vestamager, hvilke kan benyttes af publikum. En cykelsti fører langs Selinevej gennem en tunnel til Skyttecenteret. Herfra er der tilslutning til cykelstien på Skydebanevej og den nye cykelsti langs med Øresundsbanen ud til Center Boulevard. Mellem delområde III og IV løber Fasanskovvej, der fortsætter over Selinevej og Amagermotorvejen til Kalvebod Fælled.

Der vil af hensyn til gående og cyklister i videst muligt omfang fortsat blive søgt adskillelse af den tunge og den lette trafik som eksempelvis ved Fasanskovvej, hvor cyklister og gående ledes over Selinevej ad en bro.

Der er mange brugere af Fasanskovvej og Dæmningsvej

Offentlighedens adgang og færdsel vil i indeværende planperiode være som hidtil. Dog forventes det, at færdslen på det stykke af Dæmningsvej, der ligger mellem Fasanskovvej og Kalvebod Bro, vil blive omlagt via Fasanskovvej i perioder. Dette skyldes, at der forventes en del tung transport på denne del af Dæmningsvej i forbindelse med en mulig forstærkning af diget syd for Kalvebod Bro.

Når jorddepotet i delområde IV er opfyldt, afdækket og overgået til rekreativ anvendelse i en fremtid, vil der være adgang til området fra Dæmningsvej.

Baggrundsmateriale:

Overfredningsnævnets afgørelse af 14. november 1990 om fredning af "Kalvebodkilen" i Københavns, Tårnby og Hvidovre Kommune.

"Københavns Kommune Lokalplan 238". Bygge- og Teknikforvaltningen, Plan & Arkitektur.

"Plejeplan 1 for Grøften – Etablering og pleje af afskærmende skovplantninger, 1995-2000". Københavns Kommune, Stadsingeniørens Direktorat, Parkafdelingen.

"Landskabs- og Plejeplan for Grøften, 2000-2005". Københavns Kommune, Miljø- og Forsyningsforvaltningen.

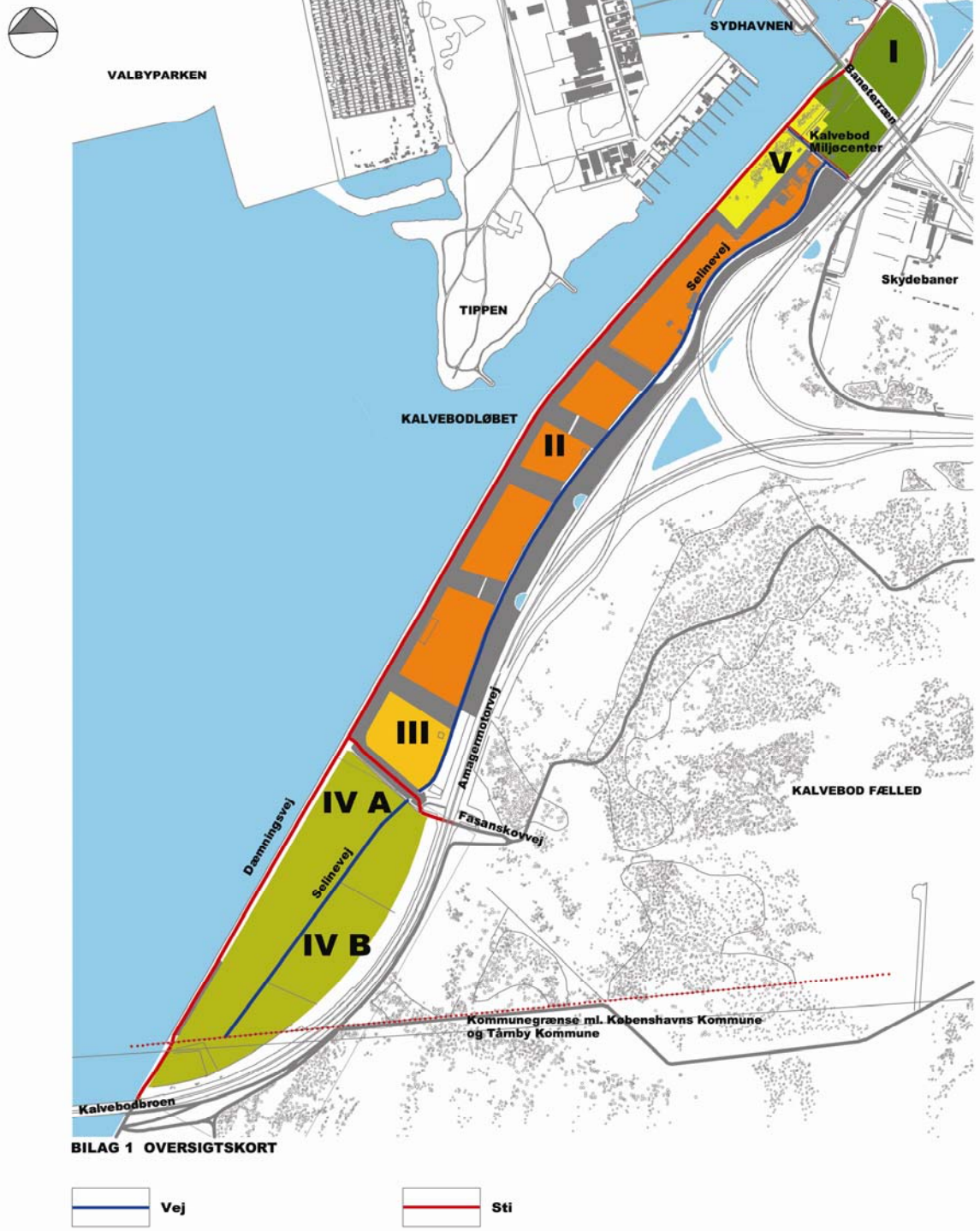
"Kalvebod Miljøcenter, Udviklingsplan for 2005-2009". Københavns Kommune, Bygge- og Teknikforvaltningen, Vej & Park.

Bekendtgørelse af 25. maj 1994 om afgrænsning af administration af EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder.

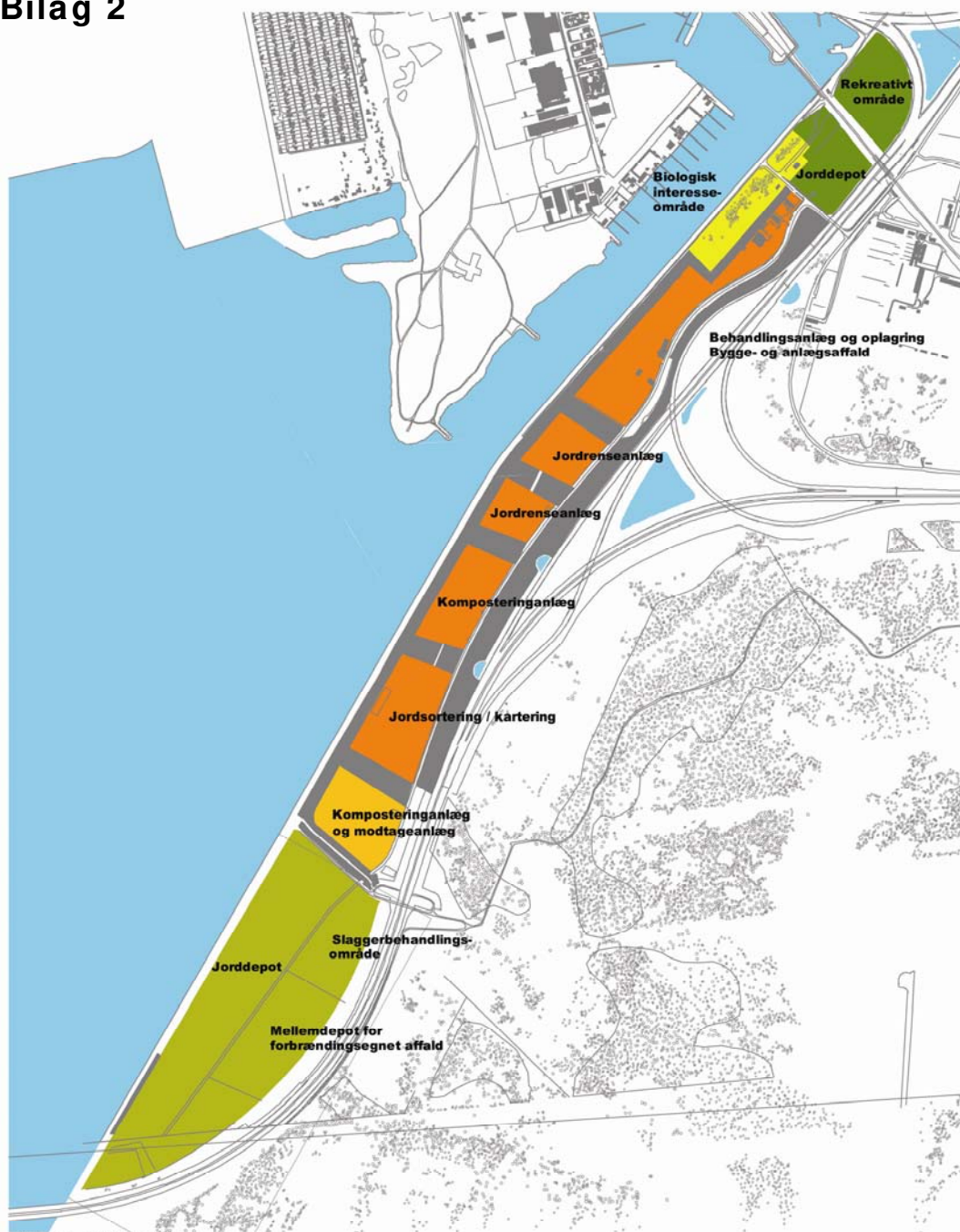
Københavns Kommuneplan 2005.

Tårnby Kommuneplan 2006-2015.

Bilag 1

Bilag 2

BILAG 2 AKTIVITETER

Bilag 3

BILAG 3 NUVÆRENDE OG FREMTIDIGE BEPLANTNINGER

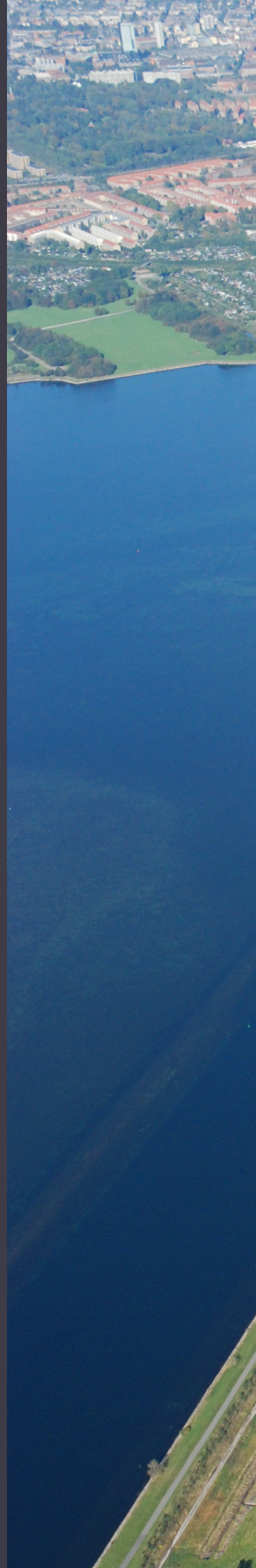

Nuværende skov-, hegns- og kratplantninger

Fremtidig skov-, hegns- og kratplantninger

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen